

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 84-2026
Datum : 22 juli 2026
B&W datum : 28 juli 2026
Beh. Ambtenaar : A. Penninx
Portefeuillehouder : H. van Lochem
Onderwerp : Stand van zaken netcongestie

Netcongestie is nog steeds een grote uitdaging voor de ontwikkeling en verduurzaming van onze regio. Ons elektriciteitsnetwerk raakt steeds meer overbelast. Liander kan op een groeiend aantal plekken in Gelderland geen nieuwe aansluitingen meer garanderen, terwijl de vraag naar transportcapaciteit door woningbouw, verduurzaming en elektrificatie onverminderd toeneemt. Op 3 maart 2026 hebben we u in een raadsmededeling laten weten dat we deze situatie actief volgen en ons inspannen om duidelijkheid te krijgen over wat de gevolgen hiervan zijn voor onze gemeente. In deze raadsmededeling willen we u laten zien wat de huidige stand van zaken is.

Netcongestie en prioriteringskader

Op 12 februari 2026 waarschuwde TenneT dat de maatregelen uit het actieplan netcongestie onvoldoende effect hadden gehad, met dreigende aansluitstops in het FGU-gebied (Flevoland, Gelderland, Utrecht). Op 21 april 2026 werd bekend dat gerichte maatregelen, slimmer netgebruik en versnelde uitbreiding, een volledige aansluitstop in Gelderland voorlopig hebben voorkomen. Woningbouwprojecten die al zijn aangemeld kunnen doorgang vinden, zolang zij passen op het lokale elektriciteitsnet. Tegelijkertijd blijft de situatie kwetsbaar en zijn de verschillen per regio groot. Op sommige plekken kan meer, op andere plekken is extra voorzichtigheid nodig om het stroomnet betrouwbaar te houden. In grote delen van de provincie Utrecht geldt inmiddels namelijk wel een aansluitstop. We moeten scherp blijven om te voorkomen dat ook in onze regio de netcongestie problematiek nog groter wordt.

Vanaf 1 januari 2026 bepaalt een nieuw ACM-prioriteringskader wie voorrang krijgt op de schaarse netcapaciteit. Dit prioriteringskader van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) is opgesteld om te zorgen dat bij een vol stroomnet maatschappelijke projecten en essentiële functies voorrang krijgen bij de toekenning van transportcapaciteit. Dit is nodig omdat in veel regio's de wachtrijen voor netaansluitingen oplopen en de beschikbare capaciteit beperkt is. Belangrijke aanpassing van het nieuwe kader is dat voortaan groot- én kleinverbruikers in één rangorde worden gewogen. Het maatschappelijk belang (van bijvoorbeeld woningen en voorzieningen) en de uitvoerbaarheid van plannen tellen zwaarder mee. Vanaf 1 juli 2026 is er hierdoor geen reservering meer voor woningbouw of kleinverbruikers. Alle aanvragen (groot en kleinverbruik) komen dan op één wachtlijst. Gemeenten kunnen voor woningbouwprojecten die nog onvoldoende concreet zijn voor een reguliere aansluitaanvraag per 1 oktober een plek op de wachtlijst reserveren. Op dit moment is nog niet bekend hoe dit straks gedaan kan worden. Dit moet nog interbestuurlijk worden afgestemd door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), ministeries en netbeheerders.

Acties gedaan voor 1 juli

- Bij alle teams van de gemeentelijke organisatie is opgehaald welke projecten er waren waarbij een uitbreiding van de bestaande aansluiting of een nieuwe aansluiting nodig was.
- Met ondersteuning van een adviesbureau is in kaart gebracht wat er per project nodig was voor de deadline van 1 juli en welke stappen er gezet moesten worden. Voor bijvoorbeeld het Beggelder en 't Slaa 5-7 was de stroomaansluiting al aangevraagd. Projecten als bijvoorbeeld Slingeplass, De Singel en Schaersvoorde Dinxperlo zitten echter nog in de ontwikkelfase en hiervoor kan pas later een aanvraag ingediend worden. Voor deze projecten is al wel een vooraanmelding gedaan bij Liander.
- Bij verschillende kleinere projecten en plannen in de gemeente zijn waar mogelijk de initiatiefnemers en/of bedrijven op de hoogte gesteld van de deadline van 1 juli en de wijzigingen die daarna plaats gaan vinden in de wijze van het aanvragen van een aansluiting.

Vervolgacties

- Een adviesbureau begeleidt de gemeente met het ontwikkelen van een 'Energieconcept netbewust bouwen' voor De Singel, Slingeplas - 't Broock en andere projecten. Het gaat dan om inzicht in de lokale netcapaciteit, het meest passende warmteconcept (warmtesysteem, eisen schil, ventilatie en slimme sturing), en een vertaling naar het wenselijke ontwerp, inclusief de prestatienorm netbewuste nieuwbouw die voor Gelderland naar verwachting in 2027 van kracht wordt.
- In beeld brengen wat de benodigde stappen zijn voor woningbouwprojecten om in aanmerking te komen voor een aanvraag per 1 oktober 2026. De precieze werkwijze is nu nog niet bekend en moet eerst landelijk worden afgestemd.
- Samen met de netbeheerder worden regionaal de mogelijkheden bekeken voor netcongestieverzachtende maatregelen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om grootschalige batterijopslagsystemen die ervoor zorgen dat pieken beter afgevangen kunnen worden.
- Om te zorgen dat er weer meer ruimte komt op het net is ook samenwerking tussen bedrijven van belang. Vorig jaar heeft de gemeente samen met Aaltense en Dinxperlose bedrijven een regiodeal aanvraag gedaan voor het opzetten van een Energy Hub. Deze aanvraag is in juli 2026 goedgekeurd dus we kunnen hier samen met de bedrijven mee aan de slag.
- We bekijken de mogelijkheden voor alternatieven die het huidige stroomnetwerk kunnen ontlasten. Als gemeente zijn we aangesloten bij de werkgroep 'Energiegemeenschappen' die valt onder de Regionale Energiestrategie (RES) waarbij we samen met oa Agem bekijken welke kansen er zijn om duurzame opwek, vraag en opslag van energie beter samen te brengen.
- Een betere afstemming als het gaat om de vraag naar energie, lokale duurzame opwek en Energie Opslag systemen (EOS) kan helpend zijn om netcongestie te verzachten. Zo zouden toch ontwikkelingen op het gebied van woningbouwplannen, bedrijventerreinen en de verduurzaming van bestaande bouw gerealiseerd kunnen worden. Hiervoor moet breder gekeken worden naar het hele energiesysteem van de gemeente Aalten en de regio. In Q3 2026 wordt daarom een startnotitie energiesysteem Aalten opgesteld.

Als gemeente doen we wat binnen onze mogelijkheden ligt. Uiteindelijk maakt Liander echter de afweging of en wanneer projecten aangesloten kunnen worden op het net. Samen met de andere gemeenten in de Achterhoek, de provincie en de netbeheerder blijven we actief kijken welke stappen er gezet moeten worden. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn dan houden we u op de hoogte.